

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG

Beslissing in de zaak onder nummer van: H2023/5445

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG TE
'S-HERTOGENBOSCH

Beslissing van 30 oktober 2024 op de klacht van:

[A],
wonende in [B],
klaagster,
tegen
[C],
orthodontist,
destijds werkzaam in [D],
verweerder,
gemachtigde: mr. O.L. Nunes, werkzaam in Utrecht.

1. De zaak in het kort

1.1 Klaagster is van september 2018 tot oktober 2020 bij verweerder onder behandeling geweest. Daarna is de behandeling voortgezet door opvolgende behandelaars. Klaagster verwijt verweerder dat hij haar niet goed heeft behandeld, omdat hij de behandeling nooit zo had mogen starten, maar er een chirurgische ingreep nodig was in plaats van de door verweerder uitgevoerde behandeling. Klaagster verwijt verweerder ook dat hij op haar herhaalde klachten over erge pijn en geen beet hebben, niet heeft geacteerd gedurende anderhalf jaar en dat de behandeling in totaal vierenhalf jaar heeft geduurd. Ter onderbouwing van haar klacht heeft zij verwezen naar een verslag over de behandeling, dat is opgesteld door haar vierde behandelaar.

1.2 Het college komt tot het oordeel dat klaagster ontvankelijk is in haar klacht. Na inhoudelijke beoordeling oordeelt het college dat verweerder niet tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld, zodat de klacht ongegrond is. Hierna licht het college dat toe.

2. De procedure

2.1 De procedure blijkt uit:

- het klaagschrift met de bijlage, ontvangen op 3 maart 2023;
- de brief van 6 april 2023 van de secretaris aan klaagster;
- de reactie van klaagster op de brief van de secretaris, ontvangen op 25 april 2023, met de bijbehorende usb-stick;
- het verweerschrift met de bijlagen;
- de brief van 23 augustus 2023 van de secretaris aan de gemachtigde van verweerder;
- de brief van 7 november 2023 met de bijlage, ontvangen van de gemachtigde van verweerder op 10 november 2023 in reactie op de brief van 31 oktober 2023 van de secretaris;

- de brief van 28 februari 2024 met de bijlage, ontvangen van de gemachtigde van verweerder op 1 maart 2024.

2.2 De partijen hebben de gelegenheid gekregen om onder leiding van een secretaris van het college met elkaar in gesprek te gaan (mondeling vooronderzoek). Daarvan hebben zij geen gebruik gemaakt.

2.3 De zaak is behandeld op de openbare zitting van 6 september 2024. De partijen zijn verschenen. Verweerder werd bijgestaan door zijn gemachtigde. Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht en vragen beantwoord van het college. De gemachtigde van verweerder heeft een pleitnotitie voorgelezen en aan het college en de andere partij overhandigd.

3. De feiten

3.1 Klaagster, geboren in 1975, heeft na verwijzing door haar tandarts vanwege een (dubbele) kruisbeet en een zere kaak op 5 september 2018 voor het eerst de praktijk van verweerder bezocht en is door hem onderzocht.

3.2 Verweerder heeft vier mogelijke behandelopties met klagster besproken: a) een behandeling met vaste apparatuur voorafgegaan door een operatieve bovenkaakverbreding en tweezijdige kaaksplijting, b) een behandeling met vaste apparatuur voorafgegaan door een buitenboordbeugel, c) een compromisbehandeling waarbij de kruisbeten en esthetiek met beperkte middelen zoveel mogelijk worden gecorrigeerd en d) een behandeling met vaste apparatuur zonder buitenboordbeugel.

3.3 Klaagster heeft gekozen voor optie c, waarna de behandeling op 10 oktober 2018 is gestart en onder verantwoordelijkheid van verweerder tot 24 september 2020 heeft geduurd.

3.4 Per 1 oktober 2020 heeft verweerder vanwege zijn pensionering zijn praktijk overgedragen. Daarna is klagster op dezelfde locatie nog meer dan twee jaar verder behandeld door twee andere behandelaars.

3.5 In december 2022 is klagster naar een orthodontist van een andere praktijk gegaan. Deze orthodontist heeft klagster en haar patiëntendossier onderzocht en een verslag opgesteld van zijn bevindingen. Hij heeft de behandeling van klagster overgenomen en binnen een half jaar daarna afgerond.

4. De klacht en de reactie van verweerder

4.1 Klaagster verwijt verweerder dat:

1. hij haar niet goed heeft behandeld, zoals blijkt uit het verslag van de vierde behandelaar;
2. klagster al na een half jaar heeft aangegeven dat haar beet niet goed was, maar dat dat volgens verweerder erbij hoorde;
3. klagster tweeënhalf jaar niet heeft kunnen eten en heel veel pijn heeft geleden en dit steeds heeft aangegeven, maar verweerder daar niet naar heeft gehandeld;
4. de behandeling vierenhalf jaar heeft geduurd;
5. haar behandeling nooit zo had mogen starten, omdat er een chirurgische ingreep nodig was, in plaats van de door verweerder uitgevoerde behandeling;
6. verweerder niet naar klagster heeft geluisterd.

4.2 Tijdens de mondelinge behandeling heeft klagster toegelicht dat zij verweerder in de kern verwijt dat hij haar niet goed heeft behandeld en niet naar haar heeft geluisterd. Na een half jaar heeft klagster al aangegeven dat het niet goed ging, dat zij veel pijn had door onder meer de brackets en dat zij niet kon eten, omdat haar tanden elkaar bijna nergens raakten. Zij heeft dat daarna bij elk consult aangegeven, maar verweerder heeft niets met haar klachten gedaan, omdat het volgens hem erbij hoorde. Anderhalf jaar daarna was de situatie nog steeds zo en was klagster naar

haar zeggen vel over been geworden. Lichamelijk en geestelijk heeft zij hier veel last van gehad. Uit het verslag van de vierde behandelaar blijkt dat verweerder haar niet goed heeft behandeld. Pas toen klaagster bij die praktijk onder behandeling was, is het gelukt om het te herstellen.

4.3 Verweerder heeft het college verzocht klaagster in haar klacht (kennelijk) niet-ontvankelijk te verklaren, omdat er misbruik van recht wordt gemaakt. Ter onderbouwing heeft verweerder aangevoerd dat er inmiddels meerdere tuchtklachten tegen hem zijn ingediend door oud-patiënten, die (mede) zijn gebaseerd op een min of meer standaard verslag van steeds dezelfde orthodontist (de vierde behandelaar van klaagster). Volgens verweerder worden deze procedures over de hoofden van de patiënten heen gevoerd met het oogmerk om hem te schaden.

4.4 Voor het geval het college de klacht wel inhoudelijk gaat beoordelen, heeft verweerder het college verzocht de klacht (kennelijk) ongegrond te verklaren. Verweerder heeft met klaagster vier mogelijke behandelopties besproken, waarna zij heeft gekozen voor de compromisbehandeling. De inzet daarvan was om een zo functioneel en esthetisch verantwoord mogelijk eindresultaat te krijgen, rekening houdend met de beperkte financiële middelen van klaagster. De behandeling is volgens de regelen der kunst uitgevoerd. Uit de handgeschreven patiëntenkaart blijkt dat bij klaagster regelmatig controles zijn uitgevoerd. Daarbij staat niets genoteerd over een niet goed ervaren beet of andere geuite klachten. Uit het patiëntendossier van klaagster blijkt dat het tussentijds behaalde resultaat van de door verweerder ingezette behandeling goed was. Na oktober 2020 is verweerder niet meer bij de behandeling van klaagster betrokken geweest.

4.5 Het college gaat hieronder verder in op de standpunten van partijen.

5. De overwegingen van het college
Ontvankelijkheid

5.1 Verweerder heeft ter onderbouwing van zijn niet-ontvankelijkheidsverweer verwezen naar een uitspraak van de voorzitter van het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Zwolle van 11 februari 2022, gepubliceerd onder ECLI:NL:TGZRZWO:2022:19, waarin een beroep is gedaan op misbruik van recht. Hij heeft gesteld dat de onderhavige zaak vergelijkbaar is met de casus die daar speelde, nu ook hier sprake is van een collega-tandarts/orthodontist die een verweerder in een kwaad daglicht wil stellen en daarvoor de voormalig patiënten van verweerder in stelling brengt. Dit is in strijd met de beginselen van een behoorlijke procesorde, aldus verweerder.

5.2 Het college overweegt dat het klachtrecht een groot goed is dat slechts in uitzonderlijke gevallen dient te worden beperkt. Dat neemt niet weg dat ook in het tuchtrecht sprake kan zijn van misbruik van recht en dat ook het tuchtrecht bescherming behoort te bieden tegen gerechtelijke procedures die uitsluitend of overwegend het oogmerk hebben een ander te schaden (ECLI:NL:RVS:2014:4129). Het is het college ook bekend dat er inmiddels een aantal klachten is ingediend tegen verweerder en dat in die zaken de collega-orthodontist steeds, als opvolgend behandelaar, een stuk heeft opgesteld waaruit zou moeten worden opgemaakt dat verweerder de betreffende patiënt onjuist zou hebben behandeld. Onder bijzondere omstandigheden kan dan het feit dat de klacht is ingediend door een oud-patiënte opleveren dat het indienen daarvan misbruik van recht oplevert. Dat betekent echter wel dat het aan verweerder is om deze bijzondere feiten en omstandigheden te stellen en te onderbouwen. Verweerder heeft ter onderbouwing uitsluitend verwezen naar de (overwegend) gelijklopende rapportages in alle zaken.

5.3 Het college stelt vast dat de rapportage die als onderbouwing van de klacht is

toegevoegd in deze zaak, vrijwel gelijklopend is als de rapportages die in de op dezelfde dag behandelde zaken zijn ingediend. Het college is van oordeel dat deze rapportage bij een eerste lezing niet lijkt te kunnen worden aangemerkt als een rapportage als bedoeld in de KNMT-Praktijkrichtlijn Second Opinion, alleen al omdat het gaat over een reeds uitgevoerde behandeling. De collega-orthodontist heeft deze verslagen bovendien opgesteld zonder eerst het overleg te zoeken met verweerder én hij heeft de verslagen opgesteld als opvolgend behandelaar.

5.4 Het feit echter dat de rapportage niet voldoet aan de norm, en dat deze in alle zaken gelijklopend zou zijn, wat overigens niet door het college als zodanig kan worden vastgesteld, leidt nog niet ertoe dat sprake is van bijzondere omstandigheden die tot het oordeel moeten leiden dat sprake is van misbruik van recht. Anders dan in de hiervoor benoemde zaak is er geen sprake van klagers die allen werden bijgestaan door eenzelfde gemachtigde, noch van het feit dat de gemachtigde werd betaald door de collega-tandarts. Dat betekent dat in de onderhavige casus vooralsnog onvoldoende aanwijzingen zijn dat klaagster haar klacht heeft ingediend met het oogmerk om verweerder te schaden of dat de collega-orthodontist klaagster en de andere klagers heeft aangezet om klachten in te dienen tegen verweerder terwijl hij eigenlijk degene is die de klagers regisseert. Dat er in die zin sprake is van "misbruik van recht" is dan ook niet gebleken. Dat betekent dat het belang van klaagster om een klacht te kunnen indienen nog altijd dient te prevaleren en het klachtrecht nog steeds als uitgangspunt heeft te gelden. Het college is daarom van oordeel dat klaagster wel kan worden ontvangen in haar klacht en zij zal deze klacht inhoudelijk beoordelen.

De criteria voor de beoordeling

5.5 De vraag is of verweerder de zorg heeft verleend die van hem verwacht mocht worden. De norm daarvoor is een redelijk bekwame en redelijk handelende orthodontist. Bij de beoordeling wordt rekening gehouden met de voor de zorgverlener geldende beroepsnormen en andere professionele standaarden. Het gaat hierbij niet om de vraag of de zorgverlener het beter of anders had kunnen doen, maar of hij binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening is gebleven. Verder geldt het uitgangspunt dat zorgverleners alleen tuchtrechtelijk verantwoordelijk zijn voor hun eigen handelen.

De beoordeling van de klacht(onderdelen)

5.6 Vanwege de samenhang tussen de verschillende klachtonderdelen zal het college deze gedeeltelijk samen behandelen.

Klachtonderdelen 1. en 5. over de verkeerde behandelmethode

5.7 Klaagster verwijt verweerder dat hij bij haar een verkeerde behandelmethode heeft ingezet, omdat er een chirurgische ingreep nodig was. Daarin volgt het college klaagster niet. Verweerder heeft vier verschillende behandelmethoden met klaagster besproken. Een daarvan was behandeling met vaste apparatuur voorafgegaan door een operatie. Het staat vast dat dat voor klaagster geen optie was, omdat zij geen operatie wilde. Een operatie was ook niet noodzakelijk voor het behandelen van de klachten van klaagster (dubbele kruisbeet en kaakpijn), omdat daarvoor meerdere geschikte behandelmethoden zijn. De door klaagster gekozen compromisbehandeling is naar het oordeel van het college zeer goed verdedigbaar en een verantwoorde keuze. De klachtonderdelen 1. en 5. zijn daarom ongegrond.

Klachtonderdeel 4. over de lange duur van de behandeling

5.8 Klaagster klaagt er verder over dat de behandeling in totaal vierenhalf jaar heeft geduurd. Daarvan valt verweerder naar het oordeel van het college geen verwijt te maken. Verweerder heeft klaagster alleen de eerste twee jaar na de start van de behandeling in oktober 2018 behandeld. Het opheffen van een dubbele kruisbeet via

de gekozen behandelmethode neemt de nodige tijd in beslag. Uit het patiëntendossier is niet gebleken van aanwijzingen dat het tempo van de behandeling bij verweerder te laag is geweest. Er is geen beeldmateriaal van hoe de situatie was tijdens het laatste consult van klaagster bij verweerder op 24 september 2020. Op de wel beschikbare foto's van 14 juli 2021 is te zien dat er toen al veel was bereikt. De kruisbeet aan de rechterzijde was opgeheven en de kruisbeet aan de linkerzijde was alleen nog "end-to-end" (in geval van kiezen: het sluiten van de toppen van de kiezen op elkaar, punt op punt). Hieruit valt af te leiden dat de door verweerder gecreëerde basis het aanvaardbare resultaat in 2021 niet in de weg heeft gestaan. Verweerder is niet betrokken geweest bij de verdere behandeling van klaagster, zodat hij daarvoor niet tuchtrechtelijk kan worden aangesproken. Klachtonderdeel 4. is daarom ongegrond. Klachtonderdelen 2., 3. en 6. over het niet luisteren naar klaagster

5.9 Klaagster verwijt verweerder dat hij niets heeft gedaan met de klachten die zij steeds heeft geuit. Volgens klaagster heeft zij een half jaar na de start van de behandeling al aangegeven dat zij veel pijn had en niet kon eten, omdat haar mond aan de binnenkant steeds openlag, haar mond en gezicht scheefgetrokken en haar tanden elkaar maar op één punt raakten, zodat zij geen beet had. Hoewel zij dit daarna elke keer heeft aangegeven, heeft verweerder daar nooit iets mee gedaan. Hij zei dat het erbij hoorde en dat het een drempel over moest. Verweerder weerspreekt dat klaagster deze klachten heeft geuit. Als klaagster melding had gemaakt van een niet goed ervaren beet en/of bijzondere pijnklachten, dan zou verweerder dat naar zijn zeggen hebben genoteerd. Op de patiëntenkaart is daarover niets opgeschreven. Klaagster heeft hierover ook niets bij haar tandarts of huisarts gemeld. Volgens verweerder horen tijdelijk verstoord contact en ongemak in de mond bij een normaal beloop van deze behandeling en is er nooit aanleiding geweest om de beugel van klaagster eruit te halen of een andere keuze te maken.

5.10 Het college stelt voorop dat het bij de gekozen behandelmethode onvermijdelijk is dat er tijdens het proces waarin wordt toegewerkt naar het opheffen van de kruisbeten pijn en ongemak wordt ervaren. Dat komt onder meer door de veranderende beet. De lezingen van partijen over wat klaagster tijdens de behandeling bij verweerder aan klachten heeft geuit, lopen uiteen. Klaagster zegt dat zij anderhalf jaar lang bij elk consult heeft aangegeven dat het niet goed ging, dat zij veel pijn had en dat zij geen beet had, waardoor zij niet kon eten. Op de patiëntenkaart staan deze klachten niet vermeld. Er zijn ook geen ondersteunende stukken waaruit blijkt dat klaagster deze klachten en de gevolgen daarvan toen zo heeft ervaren en daarvan melding heeft gemaakt. Bij gebrek aan aanvullende feiten en omstandigheden kan het college niet vaststellen wat de feitelijke gang van zaken is geweest. Het is vaste rechtspraak dat in zo'n geval het verwijt op dat onderdeel niet gegrond kan worden verklaard. Dat is niet omdat het woord van klaagster minder geloof verdient dan het woord van verweerder. Voor het oordeel of een bepaald handelen of nalaten tuchtrechtelijk verwijtbaar is, moet eerst worden vastgesteld welke feiten daaraan ten grondslag liggen en die kan het college hier niet vaststellen. Klachtonderdelen 2., 3. en 6. zijn daarom ook ongegrond.

Slotsom

5.11 Uit de overwegingen hiervoor volgt dat de klacht in al haar onderdelen ongegrond is.

6. De beslissing

Het college:

- verklaart de klacht ongegrond.

Deze beslissing is gegeven door A.P.A. Bisscheroux, voorzitter, W.G.H. Corté,

lid-jurist,
R.W.F. Huyskens, G.L.M.M. van der Werff en B.D. van der Meulen,
leden-beroepsgenoten, bijgestaan door I.W.M. Dirksen, secretaris, en in het openbaar
uitgesproken door K.A.J.C.M. van den Berg Jeths-van Meerwijk op 30 oktober 2024